

ACC. N:R. **M. 7147:1-5.**

Landskap: *Småland.* Upptecknat av: *Carl Viking*
Härad: *Uppvidinge.* Adress: *Furåkra, Kråksmåla.*
Socken: *Alghult.* Berättat av: *Susanna Örlandsdotter vaf.*
Uppteckningsår: *1941.* Född år *1800.* i *Alghultsockna*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen Beröra svar till
Frågorna Huvudbärning.
Svensk Folkkultur nr. 4; 1940.

Vol: 1.

Sidor: 1. — 4.

+ ett blad teckningar.

Obs! I denna uppteckning beder meddelaren på medverka med vad han själv sett i ovann bemälda.

Skriv endast på denna sida!

1.)
1) Sedan att våra obera kvinnor be-
rit bördor på huvudet är nog myc-
ket gammal. Mormor visste omka-
la, att det i väldigt gammal tid
fanns kvinnor, som varit bördor
på huvudet och haft "Kandslända
och band" (troligen spingadret) i hän-
derna och sprunget tråd på detta
någula rätt när dam gått. Detta
har inte jag sett och inte mormor
heller. Men jag har, som ung sett att
kvinnor varit sådräk på huvudet
och tillika stickat på sin strumpa
det har jag sett. En kvinna, som
 varit aktmjälk till prästare till mitt
barndoms hem i ett ämbär på huvu-
det. Mitt barndoms hem var i byn Kraks-
hult, Ålgårdssocken, Kranöbergslän.

Obs! Teckning n° 1 a. Visar att en kvin-
na som bär en säck säd till kvarnen
i Kranofors, Ålgshults socken. Sertill pic-
kar hon på sin strumpa. Säden är
s. k. "fattigsäd," som fattiga månadsvis
erhölla i den kammen som vara skru-
na. Kvinnan hette "Hedda Lind" och
var född i Helleberga socken, Krana-
bergs län, samt bodde i en liten stuga
vid byvägen som leder mellan byar-
na Krakstorp och Krakshult i Ålgshults
socken. Hon stöt sina dagar för 84
år sedan på älderdansbänken i be-
mälda socken. (Ålgshult.)

- 2.) Vi veta endast att kvinnor på bemäl-
da sätt varit på huvudet.
- 3.) När ^{slan} flera mjuka bördor, s. ex. säd
eller mjöl m. m. så hadde slan inget

underlag. Men när dam bura t. ex.
Mjölkämbur, så hadde dam en s.k.
"Bärvalk". Mjölkbärande bondhus-
ren från Vernatorp till Prästoste i Kraks-
hult (båda byarna i Slaghultssocknen, se teck-
4) ning n:o 7. b. Vatten bars, då man hade
långt till byn med tilljelp av "vatten-
ok". Men mjölkämbur bars på samma
sätt med "bärvalk" men som tyktes ännu
med "bärvalk". Obs! "bärvalken" kunde
vara en stadig kraus av slagprä-
kad råghalm och på insidan ford-
rad med yllefyg så den ej gnagde
huvudet. Men den kunde och vara
helt av vadmal stoppad med svin-
5) här. Kärlet i vilket mjölken bars i
"valk" på huvudet var ett laggat mälak
främbar om G. kannors rydd. Det hadde

Lock med handtag och en s.k. äm-
barpinne som fasthåller locket genau
en av de 2. förlängda stäverna.

Se teckningen n:o 1. b. Ämbarstet fick ej va-
ra bräddfullt. Vi "klev" över gårdes-
gårdar måste kvinnan avlyfta äm-
baret. Set krävde en viss vana att
bära mjölkämbar på hovet.

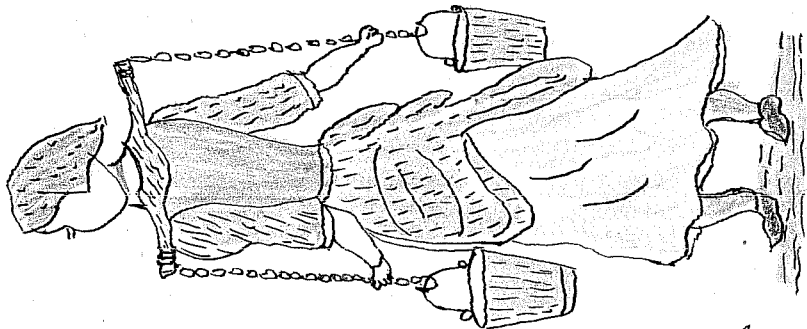
6.) Nu har jag insett rätt nägon bära å
huvudet på cirka 45. årstid. men att
bära mjölk eller vatten medelst kulljäggs
av "Bärsak" förekommer ännu hos
oss där omständigheterna så fordrar.
Flicka, som bär mjölk medelst bärsak
se teckning n:o 1. c.

N° 1. a.

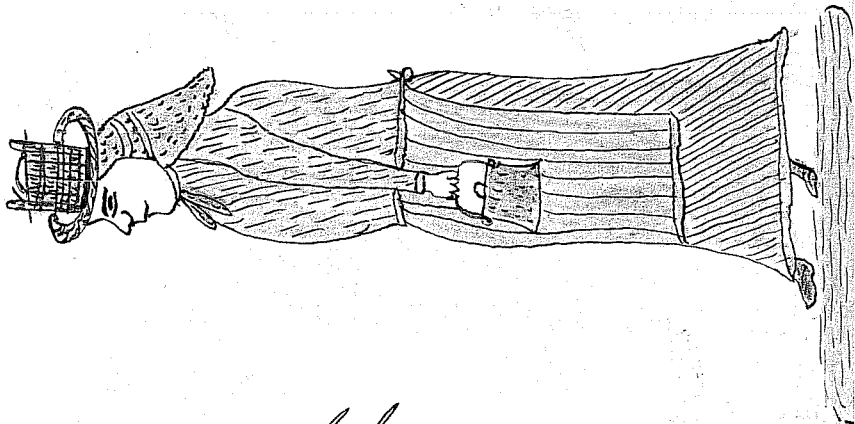

"Hädda Lind"
bär sin "fattig-
räd till kverus"

2147:5.

Kiegyäppan "Bäbäck"
N° 1. c. Flickan bär mjölk med

N° 1. b. Prandblusken bär ostmjölk
a "bäbäck" till Prästare, Sammaral
mimmelskärning för 5. år sedan.